

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI  
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI  
SAMARQAND DAVLAT  
UNIVERSITETINING  
KATTAQO'RG'ON FILIALI**

Ro'yxatga olindi

---

**"TASDIQLAYMAN"**

Direktor:

Sh.R.Urakov

2021-yil " " "

**O'ZBEK TILINING SOHADA QO'LLANISHI**

**FANINING O'QUV DASTURI**

|                           |                                                                                 |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Bilim sohasi:</b>      | 600000 –Ta'lim                                                                  |
| <b>Ta'lim sohasi:</b>     | 610000- Ta'lim                                                                  |
| <b>Ta'lim yo'nalishi:</b> | 60610200 - Axborot tizimlari va texnologiyalari<br>(tarmoqlar sohalar bo'yicha) |

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                        |                           |                              |  |
|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|---------------------------|------------------------------|--|
| Fan/modul kodi<br>UTSB403  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | O'quv yili<br>2024-2025                | Semestr<br>7              | ECTS – Kreditlar<br>3        |  |
| Fan/modul turi<br>Majburiy |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ta'lim tili<br>O'zbek                  |                           | Haftadagi dars soatlari<br>2 |  |
| 1.                         | Fan nomi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Auditoriya<br>mashg'ulotlari<br>(soat) | Mustaqil<br>ta'lim (soat) | Umumiy<br>(soat)             |  |
|                            | O'zbek tilining sohada<br>qo'llanishi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 30                                     | 60                        | 90                           |  |
| 2.                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                        |                           |                              |  |
| 3.                         | <p><b>I. Fanning mazmuni</b></p> <p><b>Fanni o'qitishdan maqsad</b> – talabalarning yangi imlo qoidalari, davlat tilida ish yuritish va mutaxassisligiga oid terminlarni bilishning ilmiy-nazariy asoslarini hamda ularni ijtimoiy hayotning barcha nsohalarida qo'llay olishi, ilmiy va ta'lim jarayoniga tatbiq qilishning ilmiy-metodik imkoniyatlarini yoritish.</p> <p><b>Fanning vazifasi</b> – talabalarni imlo qoidalari, ish yuritish hamda mutaxassislik terminologiyasi bilan tanishtirish.</p> <p><b>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</b></p> <p><b>II. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.</b></p> <p>Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</p> <p>1-mavzu: Kirish. Fanning maqsad va vazifalari.</p> <p>Fanning maqsad va vazifalari. Mamlakatimizda o'zbek tilini yanada rivojlantirish va til siyosatini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida.</p> <p>2-mavzu: Davlat tili haqidagi qonun va uning ijrosi.</p> <p>Davlat tili haqidagi qonun va uning ahamiyati. Mavzu yuzasidan topshiriqlar.</p> <p>3-mavzu: Yozuv. O'zbek xalqi foydalangan yozuvlar. Lotin yozuviga asoslangan yangi o'zbek alifbosi va imlo qoidalari. O'zbek yozuvlari tarixi. Lotin yozuviga asoslangan yangi o'zbek alifbosi.</p> <p>4-mavzu: O'zbek tilining imlo qoidalari. Mavzu yuzasidan topshiriqlar.</p> <p>5-mavzu: O'zbek adabiy tili, uning me'yorlari. Nutq uslublari. Adabiy til va uning shakllari. Orfoepik va orfografik me'yorlar. Nutq uslublari. Mavzu yuzasidan topshiriqlar.</p> <p>6-mavzu: Hujjatecilik tarixi. Amir Temurning "Temur tuzuklari" asari. So'g'd hujjatlari. Vasiqalar.. Hijjatchilik tarixi.. "Temur tuzuklari" asari.. Qadimgi hujjatlar va ularning xususiyatlari. Mavzu yuzasidan topshiriqlar.</p> |                                        |                           |                              |  |

7-mavzu: Ish yuritish tili va uslubi. Hujjat turlari va xususiyatlari. Tarjimayi hol, ariza, bildirishnoma. Yozilish uslubi, o'ziga xos xususiyatlari.

8-mavzu: Bugungi kunda ish yuritish. Tarjimayi hol. Ariza. Bildirishnoma. Mavzu yuzasidan topshiriqlar.

9-mavzu: Hujjat turlari va xususiyatlari: Tavsifnoma, tavsiyanoma, ma'lumotnoma. Yozilish uslubi, o'ziga xos xususiyatlari. Tavsifnoma. Tavsiyanoma. Ma'lumotnoma. Mavzu yuzasidan topshiriqlar. Nazorat savollari.

10-mavzu: Hujjat turlari va xususiyatlari: Tushuntirish xati, tilxat, hisobot. Yozilish uslubi, o'ziga xos xususiyatlari. Tushuntirish xati. Tilxat, hisobot. Hisobot. Mavzu yuzasidan topshiriqlar.

11-mavzu: Hujjat turlari va xususiyatlari: Majlis bayoni, dalolatnoma, shartnoma. Yozilish uslubi, o'ziga xos xususiyatlari. Majlis bayoni matni tuzish. Mavzu yuzasidan topshiriqlar.

12-mavzu: Hujjat turlari va xususiyatlari: Buyruq, farmoyish, ko'rsatma. Yozilish uslubi, o'ziga xos xususiyatlari. Buyruq matni yozish. Mavzu yuzasidan topshiriqlar.

13-mavzu: Hujjat turlari va xususiyatlari: E'lon va reklama, nizom, yo'riqnoma. Yozilish uslubi, o'ziga xos xususiyatlari. E'lon va reklama matni yaratish. Nizom. Yo'riqnoma. Mavzu yuzasidan topshiriqlar.

14-mavzu: So'z va termin. Terminologiya fani va uning rivojlanishi. Terminologiyaning boshqa fanlar bilan aloqasi. Terminlar va ularni o'rganish masalalari. Terminlar va ularning xususiyatlari. Terminologiya va uning boshqa fanlar bilan bog'liqligi. Mavzu yuzasidan topshiriqlar.

15-mavzu: Ixtisoslik terminlari. Ixtisoslik matnlarida terminlarining qo'llanishi. Yozma nutq madaniyati va matn tuzish. Mavzu yuzasidan testlar. Mavzu yuzasidan topshiriqlar.

#### **IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar**

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Davlat tili haqidagi qonunning mazmun-mohiyati.
2. O'zbek adabiy tili me'yorlari.
3. O'zbek xalqi foydalangan yozuvlar.
4. O'zbek tilining imlo qoidalari.
5. Yozuv. Lotin yozuviga asoslangan yangi o'zbek alifbosi.
6. So'zlarning qo'shib yozilishi.

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|    | <p>7. Juft va takroriy so'zlarning yozilishi.</p> <p>8. Bosh harflar imlosi. Ko'chirish qoidalar.</p> <p>9. O'zbek adabiy tili, uning me'yorlari.</p> <p>10. O'zbek tilida orfoepik va orfografik me'yorlar.</p> <p>11. Matn tuzishda uslubiy va grammatik me'yorlarning buzilishi.</p> <p>12. Nutq uslublari. Nutq uslublari ahamiyati.</p> <p>13. So'zlashuv uslubining xususiyatlari. Qo'llanishi.</p> <p>14. Ariza matni tuzish.</p> <p>15. Tarjimai hol matnini tuzish.</p> <p>16. Majlis bayonnomasi matnini tuzish.</p> <p>17. Dalolatnoma matnini tuzish.</p> <p>18. Hisobot matnini tuzish.</p> <p>19. Ma'lumotnoma matnini tuzish.</p> <p>20. Shartnoma va uning ahamiyati.</p> <p>21. Reklama matnini tuzish.</p> <p>22. E'lon va taklifnoma matnini tuzish.</p> <p>23. Nutqning uslubiy shakllari.</p> <p>24. Hujjatchilik tarixi va rivojlanishi.</p> <p>25. Hujjat turlari va ish yuritish.</p> <p>26. Ish yuritish tili va ayrim hujjatlarning yozilishi.</p> <p>27. Terminologiya va terminlarga xos xususiyatlar.</p> <p>28. "Temur tuzuklari" asari va unda harbiy terminlarning qo'llanishi.</p> |  |
| 4. | <p><b>V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</b></p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ish yuritish va soha terminologiyasi haqida <i>tasavvur va bilimga ega bo'lishi</i>;</li> <li>Hujjatlarni to'g'ri yoza olish va terminlarni o'rinli qo'lay olish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi</i>;</li> <li>Ish qog'ozlarini imlo xatolarisiz, terminlarni esa o'z o'rida ishlata olish; berilgan mashq va topshiriqlarni bajarish asosida nutq jarayonida vaziyatdan kelib chiqib fikr almashish <i>malakasiga ega bo'lishi kerak</i>.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
| 5. | <p><b>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>ma'ruzalar;</li> <li>interfaol keys-stadilar;</li> <li>aqliy hujum;</li> <li>venn diagrammasi;</li> <li>munoza;</li> <li>kichik guruhlarda ishlash.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |
| 6. | <p><b>VII. Kreditni olish uchun talablar:</b></p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|    | topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
| 7. | <p><b>Asosiy adabiyotlar:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Aminov M., Madvaliyev A., Mahkamov N., Mahmudov N. Ish yuritish. (amaliy qo'llanma) – Toshkent: O'zbekiston nashriyoti 2020.528 b.</li> <li>2. Aminov M., Madvaliyev A., Mahkamov N., Mahmudov N. Ish yuritish. (amaliy qo'llanma) – Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi nashriyoti 2000. 447 b.</li> <li>3. Mahmudov N., Rafiyev A., Yo'ldoshev I. Nutq madaniyati va davlat tilida ish yuritish (Darslik)-Toshkent: Cho'lpon, 2007.</li> </ol> <p><b>Qo'shimcha adabiyotlar:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Mirziyoyev Sh. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. -Toshkent: O'zbekiston, 2017.</li> <li>2. Mirziyoyev Sh. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – Toshkent: O'zbekiston, 2017.</li> <li>3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining — O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risidagi 2017-yil 7-fevraldagi farmoni.</li> <li>4. Imamova T., Tuxvatulina L. Ish qog'ozlari qanday yoziladi? - Toshkent, 1992</li> <li>5. Tojiyev Y., Hasanova N., Tojimatov, Yo'ldosheva O. O'zbek nutqi va uslubiyat asoslari. - Toshkent, 1994.</li> </ol> <p><b>Axborot manbalari (saytlar):</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <a href="http://www.gov.uz">www.gov.uz</a> – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali.</li> <li>2. <a href="https://lex.uz/docs">https://lex.uz/docs</a></li> <li>3. <a href="https://sahifa.tj/uzbeksko-russkij.aspx">https://sahifa.tj/uzbeksko-russkij.aspx</a>-Uzbekskogo-russkiy perevodchik.</li> <li>4. <a href="https://library.ziynet.uz/-ta'lim">https://library.ziynet.uz/-ta'lim</a> portali</li> </ol> |  |
| 8. | Fan dasturi Samarqand davlat universitetining Kattaqo'rg'on filiali kengashining 2021-yil -                      dagi -son bayonnomasi bilan ma'qullangan                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |
| 9. | <p><b>Fan/modul uchun mas'ullar:</b></p> <p>D.R.Sayipova – SamDUKF, “Gumanitar fanlar” kafedrasi o'qituvchisi.</p> <p><b>Taqrizchilar:</b></p> <p>A.Sobirov – SamDUKF “Gumanitar fanlar” kafedrasi katta o'qituvchisi , filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) v.b.dotsent (ichki) tasdiqlangan taqriz oxiridan qo'shiladi.</p> <p>B.Qodirova - SamDU, “O'zbek tili va adabiyoti kafedrasi dotsenti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) v.b.dotsent (tashqi)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |